

Mødegruppe Ministerrådet for Arbejdsliv, MR-A
Mødetid 25. november 2010
Mødested Kunstmuseet Louisiana, Gl. Strandvej 13, 3050 Humlebæk,
Danmark, kl. 09.30-17.00

10. januar 2011
10-1331

Beslutningsreferat

Til stede

Danmark	Beskæftigelsesminister Inger Støjberg Kontorchef Lone Henriksen Specialkonsulent Kristian Bak Specialkonsulent Flemming Kühn Pedersen Fuldmægtig Lis Witsø-Lund Fuldmægtig Zenia Julie Liljeqvist
Finland	Överinspektör Aila Tommola-Kruse Överinspektör Liisa Winqvist Konsultativ tjänsteman Lars-Mikael Bjurström
Island	Social- og socialförsäkringsminister Guðbjartur Hannesson Personlig rådgivare Anna Sigrún Baldursdóttir
Norge	Ekspeditionssjef Rune Solberg Avdelingsdirektør Thorfrid Hansen Avdelingsdirektør Odd Wålengen
Sverige	Arbetsmarknadsminister Hillevi Engström Stabschef Tanja Rasmusson Departementsråd Stefan Hult Kansliråd Dan Grannas Pressesekreterare Cherine Khalil
Færøerne	Landsstyremand Johan Dahl Juridisk rådgiver Jóanna Djurhuus
Grønland	Medlem af Naalakkersuisut for Erhverv og Råstoffer Ove Karl Berthelsen AC-fuldmægtig Martin Christiansen
Åland	Myndighetschef Casper Wrede
Dansk Arbejdsgiver- forening	Direktør Henrik Bach Mortensen
NFS	Viceformand for LO Danmark Lizette Risgaard Generalsekreterare Anders Nordström
UNR	Præsidiemedlem Erik Winther Paisley

Ramböll	Steffan Ovdahl
AIN	Berit Kvam
NMRS	Generalsekretær Halldór Ásgrímsson Afdelingschef Kristian Birk Seniorrådgiver Lars Djernæs Seniorrådgiver Michael Funch Afdelingskoordinator Pernille L. Auchenberg

Ikke til stede

Finland	Arbetsminister Anni Sinnemäki
Norge	Arbidsminister Hanne Bjurstrøm
Finland	Social- og hälsovårdsminister Juha Rehula
Åland	Näringsminister Torbjörn Eliasson

1/10   Temadrøftelse om de Nordiske landes indsatser mod ungdomsarbejdsløshed

Bilag

- Bilag 1   Deltagerliste Temadrøftelse med parterne og UNR 25. november 2010
- Bilag 2   Temadrøftelse af ungdomsledighed: "Udsatte unge- hvordan inkluderes de på arbejdsmarkedet?"
- Bilag 3   Nordiska länders insatser mot ungdomsarbetslöshet – kartläggning och analys

Generalsekretærens indstilling

Det indstilles, at Ministerrådet for Arbejdsliv (MR-A) sammen med repræsentanter fra arbejdsmarkedets parter og Ungdommens Nordiske Råd (UNR) drøfter de nordiske landes udfordringer og tiltag i forhold til inkludering af udsatte unge på arbejdsmarkedet.

Beslutning

På temadrøftelsen var der enighed om, at uddannelse er den bedste vaccine mod ungdomsledighed. Til det formål skulle man både anvende økonomiske incitamenter i forhold til de unge, deres forældre og arbejdsgiverne samt styrke kvaliteten og koblingen til erhvervslivet i såvel folkeskolen som i ungdomsuddannelserne i tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter. Der var også enighed om behovet for et styrket myndighedssamarbejde, så unge, der faldt fra ungdomsuddannelserne eller stod i overgangen mellem uddannelse og arbejdsliv, ikke faldt mellem to stole.

Kommentar

Temadrøftelsen mellem ministrene, DA, NFS og UNR fandt sted på baggrund af Rambølls præsentation af rapporten 'Nordiska länders insats mot ungdomsarbetslöshet – kartläggning og analys' og formandskabets skriftlige oplæg med en række spørgsmål til deltagerne.

Drøftelsen viste, at der var grundlæggende enighed om, at uddannelse var den bedste vaccine mod ungdomsledighed.

Først og fremmest var der behov for at arbejde langsigtet med at styrke de grundlæggende færdigheder, coaching af eleverne og koblingen til erhvervslivet i såvel grunduddannelsen og på ungdomsuddannelserne. I den sammenhæng var det nødvendigt at arbejde for at skaffe et tilstrækkeligt antal praktikpladser i erhvervslivet. Det var endvidere vigtigt at inddrage arbejdsmarkedets parter i planlægningen af uddannelserne. Det gav mulighed for dynamisk at tilpasse uddannelserne til erhvervslivets behov, hvilket gav de bedste jobmuligheder for dem, som gennemførte uddannelserne. En anden løsning kunne særligt i en krisetid være at øge antallet af uddannelsespladser.

Derudover måtte man støtte de unge bedre i overgangen fra uddannelse til arbejdsliv. Det kunne være gennem f.eks. løntilskud eller sænkede arbejdsgiverafgifter men også gennem en fremrykket og mere støttende rolle fra skoleopfølgningen, arbejdsformidlingen, jobcentre og tilsvarende

myndigheder. Samtidig skulle de unge opleve økonomiske konsekvenser af ikke at deltage i hverken uddannelse eller arbejde. For de 15-17 årige lediges vedkommende var der behov for at involvere forældrene og om muligt lade dem mærke de økonomiske konsekvenser, hvis deres børn hverken uddannede sig eller arbejdede. For udsatte unge var der behov for særlige tiltag, som f.eks. de danske 'Virksomhedscentre', hvor en mentor fulgte og støttede disse unge på arbejdspladsen.

Generalsekretæren orienterede til sidst om temadrøftelsen i MR-U den 8. november 2010, som ligesom dagens debat viste, hvor tæt forbundne udfordringerne var for uddannelses- og arbejdsmarkedsområdet. MR-U ønskede at følge op på rapporten med effektanalyser og generalsekretæren vurderede, at det ville være naturligt med et tæt samarbejde med MR-A om dette.

2/10 Godkendelse af dagsordenen

Bilag

Bilag 1 Deltagerliste MR-A 25. november 2010
Bilag 2 Ministrenes CV

Generalsekretærens indstilling

MR-A godkender forslaget til dagsorden og tidsplan for MR-A mødet.

Beslutning

Dagsordenen blev godkendt.

3/10 Status for det danske formandskab

Bilag

Ingen bilag

Generalsekretærens indstilling

MR-A tager det danske formandskabs orientering til efterretning.

Beslutning

MR-A tog formandskabets orientering til efterretning.

Kommentar

Formanden orienterede om formandskabets fem konferencer og seminarer i løbet af 2010:

- April: Decent Work og Outsourcing.
- Maj: Rekruttering og fastholdelse af højt kvalificeret arbejdskraft.
- Oktober:
  - Ungeledighed
  - Fri bevægelighed af arbejdskraft fra EU til de nordiske lande.
- November: Konference om arbejdsmiljø for udenlandsk arbejdskraft i Norden.

Formanden oplyste, at Danmark havde haft stor nytte af disse seminarer, som havde givet noget, man kunne bruge i det daglige arbejde, og at hun håbede, at de andre nordiske lande også havde haft glæde af dem.

4/10   Generalsekretæren orienterer

Bilag

Ingen bilag

Generalsekretærens indstilling

Generalsekretærens orientering tages til efterretning.

Beslutning

MR-A tog Generalsekretærens orientering til efterretning.

Kommentar

Generalsekretæren oplyste, at NMR brugte ca. 8 % af sit budget på globaliseringsprojekterne, men at budgettet var meget større som følge af supplerende bidrag fra landene og sektorerne. Globaliseringsprojekterne havde medført et langt større tværsektorielt samarbejde og mere synergi i forhold til nationale projekter.

Han understregede vigtigheden af politisk ejerskab fra landene og fra ministerrådets side i forhold til de to globaliseringsprojekter, som MR-A havde hovedansvaret for. Han håbede, at MR-A ville gå aktivt ind i arbejdet og sikre nordisk nytte af de to projekter for landene.

Han oplyste om Task forcen vedrørende statsministrenes Grøn vækstinitiativ, som kunne få stor indflydelse på NMR's globaliseringsinitiativer.

Der var også stor fokus på græsehindringsarbejdet fra både statsministrene, MR-SAM og Nordisk Råd. Græsehindringsforum havde identificeret en lang række hindringer, herunder flere på arbejdslivsområdet. EK-A og EK-S havde etableret en ekspertgruppe, der skulle kortlægge og analysere græsehindringer på det sociale sikringsområde. Generalsekretæren havde noteret sig, at gruppen skulle præsentere sit arbejde for EK-A og EK-S til foråret 2012, hvilket generalsekretæren syntes var en meget lang proces, og han så det gerne fremskyndet, da arbejdet havde høj prioritet.

Han orienterede om, at NR på sessionen i år havde stillet forslag om en permanent betinget bonusordning for Nordjobb. Generalsekretæren ønskede at finde en pragmatisk løsning og ville rette henvendelse til EK-A med et forslag.

Endelig orienterede han om, at han havde modtaget reaktioner på den nye publiceringsstrategi fra visse sektorer, herunder arbejdslivssektoren, men at han fandt, at disse burde kunne rummes inden for rammerne af den nye strategi. Han så frem til et fortsat godt samarbejde om publiceringerne.

Formanden bekræftede ministrenes engagement i gennemførelsen af globaliseringsprojekterne og nævnte, at det var vigtigt at vælge de mest kompetente forskningsmiljøer på tværs af landegrænser, sektorgrænser og offentlig/privat sektor.

Med hensyn til grænsehindringssamarbejdet måtte ministerrådet og landene gøre alt, hvad man kunne for at nedbryde hindringerne på arbejdslivsområdet. MR-A støttede ekspertgruppens arbejde og var glad for, at Finland havde påtaget sig formandskabet. Grænsehindringsforums liste viste ikke lige hyppige og omfattende hindringer. Derfor var det vigtigt, at ekspertgruppen så på disse. Det var klart, at ikke alle hindringer kunne afskaffes, da de kunne være opstået som følge af forskellig lovgivning, som man ikke ønskede at ændre. I disse tilfælde var det vigtigt med en god informationsindsats, så man kunne formidle forholdene. Formanden håbede, at MR-A på næste møde i Finland kunne få en status for ekspertgruppens arbejde og drøfte udfordringerne.

Med hensyn til publiceringsstrategien opfordrede formanden til, at både Generalsekretæren og MR-A på baggrund af de afgivne bemærkninger fra sektorerne udviste gensidig fleksibilitet i forhold til gennemførelsen af publiceringsstrategien. Formanden så frem til et fortsat godt samarbejde om publiceringerne.

5/10 Opfølgning på temadrøftelsen

Bilag

Ingen bilag

Generalsekretærens indstilling

Det indstilles, at MR-A drøfter, om og i givet fald hvordan man på nordisk plan vil følge op på ungerapporten og temadrøftelsen med parterne og Ungdommens Nordiske Råd.

Beslutning

MR-A besluttede ovenpå ungerapporten og formiddagens temadrøftelse, at fortsat samarbejde med MR-U var vigtigt. Man så ikke behov for fælles nordiske evalueringer af effekten af landenes tiltag i forhold til ungdomsledigheden, men man ønskede at udveksle erfaringer om nationale evalueringer af disse tiltag.

Man ønskede endvidere at indsætte et afsnit om ungdomsledigheden som et fast punkt i landerapporterne til MR-A's møder. Et spørgsmål man her kunne tage op var, hvordan man arbejdede med evalueringer af tiltag i forhold til ungdomsledigheden, og hvordan man fik systematiseret disse.

MR-A anmodede EK-A arbejde videre med disse forslag og også styrke fokus på ungeledigheden i projektarbejdet.

6/10 Nye nationale initiativer på arbejdslivsområdet

Bilag

Bilag 1	Landerapport om Danmark
Bilag 2	NATIONELL RAPPORT - FINLAND
Bilag 3	Island landerapport okt 2010
Bilag 4	Landrapport om arbejdsmarked, arbejdsmiljø og arbejdsrett, Norge 2010
Bilag 5	Landrapport Sverige MR-A 2010

Generalsekretærens indstilling

MR-A udveksler oplysninger om og drøfter nye nationale initiativer på arbejdslivsområdet.

Beslutning

MR-A tog landenes orientering til efterretning.

Kommentarer

Formanden oplyste, at den aktive arbejdsmarkedspolitik i Danmark var blevet justeret bl.a. som følge af for mange dårlige eksempler på kursusaktiveringen, hvor kommunerne havde spekuleret i refusioner fra staten. Kommunerne fik nu relativ høj refusion til virksomhedsaktivering, som virkede godt for såvel raske som sygemeldte, og mindre til kursusaktivering. På arbejdsmiljøområdet skulle tilsynet nu i højere grad være baseret på en risikovurdering, så de mindst risikable arbejdspladser fik færre besøg og de mest risikable flere besøg. Samtidig skulle tilsynene være dialogbaserede, som var en mere effektiv måde at ændre noget på. Regeringen arbejdede på reformer af førtidspensionssystemet og flexjobordningen. Formålet var at imødegå den udvikling, at alt for mange unge blev sendt på førtidspension og risikerede at hænge fast, og at langt flere end oprindeligt tiltænkt anvendte flexjobordningen.

Island oplyste, de unge satte pris på at blive indkaldt til tidlige samtaler af myndigheder eller andre aktører. Island fandt, at det danske tiltag med 'Virksomhedscentre' var noget man gerne ville afprøve. I forhold til førtidspensionerede og handicappede fokuserede man nu på, hvad de kunne i stedet for, hvad de ikke kunne som vejen til at få dem ud i eller fastholde dem i arbejdslivet.

Norge så tegn på en begyndende vækst, men væksten er ikke stærk nok til at bringe ledigheden ned. Ledigheden lå nu på 3,5 %, og man regnede med, at den ville holde sig på det niveau i 2011 og 2012. Sygefraværet var gået noget ned men ikke tilstrækkeligt. Alt for mange var placeret på invalidepension og regeringen ønskede at ingen under 30 kunne få

invaliddepension. Handicappede havde en meget lav erhvervsfrekvens, og var én af Norges få arbejdskraftreserver, så denne gruppe måtte inkluderes bedre på arbejdsmarkedet. På arbejdsmiljøområdet var fokus på social dumping i forhold til den fortsat store arbejdskraftindvandring fra især Sverige og Polen.

Sverige oplyste, at man nu havde 7,5 % ledighed. Ungdomsledigheden lød på 22 %, men omkring halvdelen var studerende, herunder i gymnasiet, som samtidig søgte arbejde. Statistikkerne i de nordiske lande var derfor ikke umiddelbart sammenlignelige. På førtidspensionsområdet havde man nu givet modtagerne mulighed for at tjene en del mere, inden pensionen blev reduceret. Samtidig havde man givet modtagerne den tryghed, at de altid kunne vende tilbage til pensionen, hvis det ikke gik at arbejde. I det seneste finanslovsforslag var der fremlagt forslag om at undersøge mulighederne for at forhøje aldersgrænsen for arbejdstagernes ret til at forblive i ansættelsen fra 67 år til 69 år. På flygtningeområdet ønskede man at forkorte etableringstiden ved at give Arbejdsformidlingen et samordnende ansvar. Her ville flygtninge med opholdstilladelse modtage en etableringsplan, en mentor/coach og indsatser fra forskellige aktører i det svenske samfund. For så vidt angår arbejdsmiljøpolitikken delte den svenske minister en brochure rundt.

Finland oplyste, at BNP faldt med 8 % sidste år. Man halede nu ind på det men var fortsat ramt af recessionen. Ungdomsledigheden var reduceret, og den generelle ledighed mindsket til 7,4 %. Langtidsledigheden var dog fortsat med at øge, og en af de største satsninger nu var at bremse denne stigning. På arbejdsmiljøområdet viste en nordisk sammenligning for nogle år tilbage, at Finland havde det mindst kontrollerende tilsyn, og det havde ikke resulteret i nogen nævneværdig ændring i antal ulykker m.v.

Grønland oplyste, at man havde 27.000 personer i arbejdsstyrken og en ledighed på 5,5 %. Også i Grønland havde man problemer med for dårlige grundlæggende kundskaber fra folkeskolen. Man arbejdede på at styrke folkeskolen og erhvervsuddannelserne, men man havde praktikpladsproblemer, især i de små bygger.

Færøerne oplyste, at udvandringen af ledig arbejdskraft var standset, og at de unge kom tilbage. Ledigheden var nu på 5,9 %, mens ungdomsledigheden var på 10 % (reduceret fra 20 % sidste år). Man regnede med en vækst i 2011 på 2-2,5 %. I forhold til de handicappede så man som i Island nu på, hvad de kunne i stedet for hvad de ikke kunne. På Færøerne fornyede man ikke arbejdstilladelser for udenlandsk arbejdskraft uden for Norden, hvis ledigheden var over 3,5 % - undtagen for specialister. Så den udenlandske arbejdskraft på Færøerne var nu overvejende nordisk.

Åland oplyste, at den offentlige sektor var ramt hårdest af krisen de seneste to år, hvilket havde medført strukturændringer og forbrugsnedsættelser. Flere blev derfor sendt på tvunget orlov. Åland havde højere beskæftigelse og lavere ledighed end Finland generelt, men det var meget sæsonbetonet. Åland oplevede en stor indvandring især fra den svensktalende del af Finland og fra Sverige (ålændinger som vendte tilbage), men også fra Baltikum og Rumænien samt Mellemøsten og Sydøstasien.

7/10   Aktuelle sager vedrørende EU og EØS

Bilag

Ingen bilag

Generalsekretærens indstilling

MR-A drøfter aktuelle EU/EØS-sager.

Beslutning

MR-A drøftede aktuelle EU/EØS-sager.

Kommentarer

MR-A drøftede forslagene til ændring af graviditetsdirektivet.

Danmark og Sverige var generelt kritiske over for ændringsforslagene både fra Kommissionen og ikke mindst fra Europa-Parlamentet. Flexibiliteten blev yderligere begrænset for både forældre og virksomheder. Obligatoriske orlovsordninger var ikke godt og det kunne blive meget kostbart. Man havde forståelse for behovet for forbedringer for kvinder i de lande, som ingen beskyttelse havde overhovedet, men det skulle ikke true den nordiske model, og det skulle være baseret på rettigheder - ikke tvang.

Finland oplyste, at man var positiv over for at støtte Kommissionens ændringsforslag men bekymret over Europa-Parlamentets ændringsforslag, som kunne blive dyrt. Fra finsk side ønskede man at vende tilbage til det kompromisforslag, som blev fremlagt under tjekkisk EU-formandskab.

MR-A drøftede dernæst Kommissionens kommende forslag om forbedret håndhævelse af udstationeringsdirektivet. EU-retten fastlagde nogle begrænsninger, det var svært at håndhæve regler og domme over grænserne i forhold til misbrug og snyd, og der var ingen faste procedurer for, hvordan medlemslandenes myndigheder samarbejder om dette. Landene kunne derfor generelt støtte en forbedring af håndhævelsesmulighederne. Norge tilføjede, at man nøje ville følge, hvad Kommissionen mente med, at Kommissionen ønskede at inkludere en klarlægning af udøvelsen af 'fundamentale sociale rettigheder'. Norge var optaget af, at de kollektive rettigheder ikke skulle svækkes men understregede, at det i udgangspunktet ikke var EU's opgave at regulere dette.

Island orienterede om, at den islandske stat var blevet indstævnet for EFTA-domstolen, fordi islandsk lov krævede, at arbejdsgiverne skulle betale det samme i sygeløn m.m. til udstationerede arbejdstagere som til islændinge. Sagsøgerne (udenlandske arbejdsgivere) påstod, at disse regler stred mod både servicedirektivet og udstationeringsdirektivet. Island skulle indgive sine synspunkter til domstolen senest den 11. januar 2011, og man ønskede at forhøre sig om mulighederne for opbakning fra de øvrige nordiske lande.

Danmark og Sverige svarede, at man havde implementeret direktivet på en anden måde end Island og derfor ikke kunne støtte Island i denne sag.

Finland og Norge svarede, at man havde implementeret direktivet efter nogenlunde samme model som Island, og at man var positivt stemt over for at støtte Island i denne sag. Norge oplyste imidlertid, at der endnu ikke var truffet endelig beslutning om at afgive indlæg vedrørende Islands sag til EFTA-domstolen.

Norge informerede endvidere om, at to norske sager, 'ILO 94-sagen' og 'Verftssaken', hvor der var rejst spørgsmål om norsk lovgivning var i strid

med EU/EØS-retten, kunne forventes at komme op for EFTA-domstolen. Norge mente, at disse sager kunne have relevans for de øvrige nordiske lande og bad om, at landene fulgte med i sagerne og eventuelt vurderede at afgive indlæg til domstolen.

8/10 Planer for det kommende finske formandskab

Bilag

Ingen bilag

Generalsekretærens indstilling

Det indstilles, at MR-A tager det indkommende finske formandskabs orientering om planerne for det nordiske samarbejde på arbejdslivsområdet til efterretning

Beslutning

MR-A tog det kommende finske formandskabs orientering til efterretning.

Kommentarer

Finland oplyste, at hovedtemaet for det kommende finske formandskab ville være håndteringen af klimaforandringer og Nordens rolle som foregangsregion. På arbejdslivsområdet håbede man på en god gennemførelse af globaliseringsprojekterne. Grænsehindringssamarbejdet var vigtigt og man ville støtte op om kortlægningen af grænsehindringerne på det sociale sikringsområde. Man ville endvidere fortsat fokusere på ungdomsledigheden og bl.a. afholde et ekspertseminar om dette tema. Hovedkonferencen under finsk formandskab ville dreje sig om organisering af arbejdstiden. Der ville blive tale om en trepartskonference i efteråret, hvor man ville drøfte mulighederne for at imødekomme arbejdsgivernes og arbejdstagernes behov for både fleksibilitet og tryghed. På arbejdsmiljøside ville formandskabet fokusere på forlængelse af arbejdslivet og reduktion af arbejdsulykker. Under denne overskrift ønskede man at se på, hvordan man kunne skabe et godt og motiverende arbejde og fremme velfærden i arbejdslivet, så man bl.a. kunne bremse førtidspensionering som følge af skader som følge af arbejdslivet, herunder sygdomme i bevægeapparatet.

9/10 Eventuelt

Bilag

Ingen bilag

Generalsekretærens indstilling

MR-A drøfter eventuelle øvrige emner.

Beslutning

Der blev ikke rejst yderligere punkter under dette punkt.